

Helyesbítés az Európai Atomenergia-közösség (Euratom) nukleáris kutatási és képzési tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjáról (2007–2011) szóló, 2006. december 18-i 2006/970/Euratom határozathoz

(Az Európai Unió Hivatalos Lapja L 400., 2006. december 30.)

A 2006/970/Euratom határozat helyesen:

A TANÁCS HATÁROZATA

(2006. december 18.)

az Európai Atomenergia-közösség (Euratom) nukleáris kutatási és képzési tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjáról (2007–2011)

(2006/970/Euratom)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 7. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽²⁾,

mivel:

- (1) Az együttes nemzeti és európai erőfeszítések a kutatás és a képzés területén elsőrendű fontosságúak a gazdasági növekedés és az európai polgárok jólétének biztosítása szempontjából.
- (2) A hetedik keretprogram – különösen az oktatás, a képzés, a versenyképesség és az innováció, az ipar, a foglalkoztatás és a környezetvédelem területére vonatkozó fellépések mellett – kiegészíti a kutatáspolitikai területén végzett, a lisszaboni stratégia végrehajtásához szükséges más uniós fellépéseket.
- (3) A hetedik keretprogram az európai kutatási térség létrehozása érdekében az előző keretprogram eredményeire épít, és az európai tudásalapú gazdaság és társadalom kifejlesztése érdekében továbbfejleszti azokat.
- (4) A Bizottságnak „Az energiaellátás biztonságára vonatkozó európai stratégia felé” című zöld könyve kiemeli a nukleáris energiának az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának és Európa importált energiától való függőségének csökkentéséhez való hozzájárulását.

- (5) A Bizottság 2005. augusztus 24-én benyújtotta az előző öt évben végzett közösségi tevékenységek végrehajtásának és

eredményeinek külső felméréséből levont következtetéseket, amelyekhez saját megfigyeléseit is csatolta.

- (6) A Nemzetközi Termonukleáris Kísérleti Reaktorra (ITER) vonatkozó tárgyalási irányelveket módosító, 2004. november 26-i tanácsi határozat értelmében az ITER európai megvalósítása – a fúziós energia tágabb megközelítésének keretében – a hetedik keretprogram alapján végzett, fúziós energiával kapcsolatos kutatási tevékenységek központi eleme lesz.
- (7) A hetedik keretprogram végrehajtása lehetőséget teremt közös vállalkozásoknak a Szerződés 45–51. cikke szerinti létrehozására.
- (8) A hetedik keretprogram keretében támogatott kutatási tevékenységeknek tiszteletben kell tartaniuk az alapvető etikai elveket, beleértve azokat, amelyeket az Európai Unió alapjogi chartája tükröz. A tudomány és az új technológiák etikájával foglalkozó európai csoport véleményeit továbbra is figyelembe kell venni.
- (9) E határozat a program teljes időtartamára meghatároz egy pénzügyi keretösszeget, amely az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság között létrejött, a költségvetési fegyverről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról szóló, 2006. május 17-i intézményközi megállapodás ⁽³⁾ 37. pontja értelmében a költségvetési hatóság számára a fő hivatkozási alapot jelenti.
- (10) A hetedik keretprogram tekintetében fontos a pénzgazdálkodás hatékonyságának és eredményességének biztosítása, és a végrehajtást a lehető leghatékonyabb és a leginkább felhasználóbarát módon kell végezni, valamint minden résztvevő számára könnyű hozzáférést kell nyújtani.

⁽¹⁾ 2006. június 15-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽²⁾ HL C 65., 2006.3.17., 9. o.

⁽³⁾ HL C 139., 2006.6.14., 1. o.

(11) A hetedik keretprogramban kellő figyelmet kell fordítani a nőknek a tudományban és a kutatásban betöltött szerepére és arra, hogy tovább fokozzák a nők aktív szerepvállalását a kutatásban.

(12) A Közös Kutatóközpontnak (KKK) elő kell segítenie a közösségi politikák megfogalmazásához, kialakításához, végrehajtásához és nyomon követéséhez nyújtott ügyfél-központú tudományos és technológiai támogatás nyújtását. E tekintetben hasznos, ha a KKK saját kompetenciája területein továbbra is független tudományos és technológiai referenciaközpontként működik az EU-ban.

(13) A kölcsönös előnyhöz jutás érdekében a nemzetközi és a globális dimenzióknak fontos szerepe van az európai kutatási tevékenységekben. A hetedik keretprogram nyitva áll az ehhez szükséges megállapodásokat megkötő országok számára, továbbá – projektek szintjén és kölcsönös előnyök alapján – harmadik országok intézményei és nemzetközi tudományos együttműködési szervezetei részvételére is.

(14) A hetedik keretprogram a tagjelölt országok részére a közösségi vívmányok végrehajtásához és az Európai Kutatási Térségbe történő beilleszkedésükhöz nyújtott tudományos és technológiai támogatás révén elősegíti az Európai Unió bővítését.

(15) Megfelelő intézkedéseket kell hozni a szabálytalanságok és a csalás megelőzésére, és meg kell tenni a szükséges lépéseket az eltűnt, alaptalanul kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált pénzeszközök visszaszerzésére az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló, 1995. december 18-i 2988/95/EK, Euratom tanácsi rendelet ⁽¹⁾, az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról szóló, 1996. november 11-i 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendelet ⁽²⁾ és az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról szóló, május 25-i 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet ⁽³⁾ értelmében.

(16) A Bizottság konzultált a tudományos és műszaki bizottsággal, és az véleményét nyilvánította,

A KÖVETKEZŐKÉPPEN HATÁROZOTT:

1. cikk

A hetedik keretprogram elfogadása

A nukleáris kutatási és képzési tevékenységekre vonatkozó többéves keretprogram (a továbbiakban: hetedik keretprogram)

⁽¹⁾ HL L 312., 1995.12.23., 1. o.

⁽²⁾ HL L 292., 1996.11.15., 2. o.

⁽³⁾ HL L 136., 1999.5.31., 8. o.

a 2007. január 1-jétől 2011. december 31-ig terjedő időtartamra elfogadásra kerül.

2. cikk

Célkitűzések

(1) A hetedik keretprogram a Szerződés 1. cikkében és 2. cikkének a) pontjában meghatározott általános célkitűzéseket követi, miközben hozzájárul az Európai Kutatási Térségre épülő tudásalapú társadalom megteremtéséhez.

(2) A hetedik keretprogram a Közösség kutatási, technológia-fejlesztési, nemzetközi együttműködési, technikai információterjesztési és -hasznosítási, valamint képzési tevékenységeit foglalja magában, két egyedi programra tagolódva:

Az első egyedi program a következőkre terjed ki:

- a fúziós energiára irányuló kutatás egy biztonságos, fenntartható, környezettisztelő és gazdaságilag életképes energiaforrás kifejlesztésének céljából;
- atommaghasadás és sugárvédelem különösképpen az atommaghasadás és az ionizáló sugárzás ipari és gyógyászati felhasználása biztonsági teljesítményének, forrás- és költséghatékonyságának növelése céljából.

A második egyedi program a Közös Kutatóközpont (KKK) nukleáris energia területén folytatott tevékenységeire terjed ki.

(3) Az egyedi programok főbb irányvonalait az I. melléklet mutatja be.

3. cikk

A legnagyobb teljes összeg és az egyes tevékenységek részesedése

(1) A 2007–2011-es időszakra vonatkozó hetedik keretprogram végrehajtására előirányzott teljes összeg 2 751 millió EUR. Ennek az összegnek a felosztása a következő (millió EUR-ban):

Kutatások a fúziós energia területén ⁽¹⁾	1 947
Atommaghasadás és sugárvédelem	287
A KKK nukleáris tevékenységei	517

⁽¹⁾ A fúziós energia kutatására előirányzott összegből legalább 900 millió EUR-t az ITER építésén kívüli, az I. mellékletben felsorolt tevékenységekre kell fordítani.

(2) A hetedik keretprogramban való közösségi pénzügyi részvétel részletes szabályait a II. melléklet tartalmazza.

4. cikk

A Közösség pénzügyi érdekeinek védelme

Az e határozat keretében finanszírozott közösségi fellépések esetében a 2988/95/EK, Euratom rendeletet és a 2185/96/Euratom, EK rendeletet kell alkalmazni a közösségi jog rendelkezéseit érintő bármely jogsértésre, beleértve a hetedik keretprogram alapján előírt szerződési kötelezettségnek egy gazdasági szereplő cselekedetéből vagy mulasztásából eredő megsértését is, amely egy indokolatlan kiadási tétel következtében hátrányosan érinti vagy érintheti az Európai Unió általános költségvetését vagy az általa kezelt költségvetéseket egy indokolatlan kiadási tételen keresztül.

5. cikk

Etikai alapelvek

A hetedik keretprogram keretében végzett valamennyi kutatási tevékenységet az etikai alapelvekkel összhangban kell végezni.

6. cikk

Felügyelet, értékelés és felülvizsgálat

(1) A Bizottság folyamatosan és módszeresen felügyeli a hetedik keretprogram és annak egyedi programjai végrehajtását, és e felügyeleti tevékenység eredményeiről rendszeresen jelentést tesz, illetve terjeszti azokat.

(2) Legkésőbb 2010-ben a Bizottság – külső szakértők bevonásával, a hatodik keretprogram utólagos értékelésére építve – a hetedik keretprogramra és annak egyedi programjaira irányuló, igazolt tényeken alapuló időközi értékelést készít. Ez az értékelés kiterjed a folyamatban lévő kutatási tevékenységek minőségére, a végrehajtás és az irányítás minőségére, valamint a meghatározott célkitűzések megvalósítása terén elért előrehaladásra.

(3) A hetedik keretprogram befejezését követően a Bizottság független szakértőkkel a hetedik keretprogram alapjait, végrehajtását és eredményeit vizsgáló külső értékelést végeztet. A Bizottság az értékelés következtetéseit, valamint kapcsolódó észrevételeit közli az Európai Parlamenttel, a Tanáccsal, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsággal, valamint a Régiók Bizottságával.

7. cikk

Hatálybalépés

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* történő kihirdetését követő napon lép hatályba.

Kelt Brüsszelben, 2006. december 18-án.

a Tanács részéről

az elnök

J.-E. ENESTAM

I. MELLÉKLET

TUDOMÁNYOS ÉS TECHNOLÓGIAI CÉLKITŰZÉSEK, TÉMÁK ÉS TEVÉKENYSÉGEK

BEVEZETÉS

Az Európai Atomenergia-közösség (Euratom) nukleáris kutatási és képzési tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramja két fő részre tagolódik: a fúziós energiára irányuló kutatásra, valamint az atommaghasadásra és sugárvédelemre vonatkozó „közvetett” fellépésekre és a KKK „közvetlen” kutatási tevékenységeire.

I.A. A FÚZIÓS ENERGIÁRA IRÁNYULÓ KUTATÁS

Célkitűzés

Az ITER-tervhez szükséges tudásalap megteremtése és az ITER megvalósítása, ami jelentős lépést képvisel a biztonságos, fenntartható, környezetbarát energiaforrást jelentene. A fúziós energiára irányuló, a tagállamok és társult harmadik országok fúziós energiára vonatkozó összes tevékenységét felölelő európai kutatás hosszú távú célja az e követelményeknek eleget tevő és gazdaságilag életképes reaktorprototípusok közös létrehozása a technológiai és tudományos előrelépésektől függően körülbelül harminc vagy harmincöt éven belül.

Indokolás

Európa energiaellátása komoly hiányosságokat mutat rövid, közép- és hosszú távon egyaránt. Különösen szükséges az ellátás biztonsága, az éghajlatváltozás és a fenntartható fejlődés kérdésének kezelése, miközben biztosítani kell, hogy a jövőbeli gazdasági növekedés ne legyen veszélyben.

Az EU által a megújuló energia kutatása terén jelenleg tett erőfeszítéseken túlmenően a fúziós energia a kereskedelmi célú fúziós reaktor piacra törése után, azaz mostantól számítva néhány évtizeden belül járulhat hozzá nagymértékben az EU fenntartható és biztonságos energiaellátásának megvalósításához. Sikeres fejlesztés esetén a fúziós energia biztonságos, fenntartható és környezetbarát energiaforrást jelentene. A fúziós energiára irányuló, a tagállamok és társult harmadik országok fúziós energiára vonatkozó összes tevékenységét felölelő európai kutatás hosszú távú célja az e követelményeknek eleget tevő és gazdaságilag életképes reaktorprototípusok közös létrehozása a technológiai és tudományos előrelépésektől függően körülbelül harminc vagy harmincöt éven belül.

A hosszú távú célok eléréséhez kidolgozott stratégia első prioritásként az ITER (az egyik jelentős kísérleti létesítmény, amely a fúziós energia tudományos és technikai megvalósíthatóságát hivatott igazolni) megépítését, majd a DEMO, egy „demonstrációs” fúziós erőmű megépítését tartalmazza. Ezt a stratégiát egy dinamikus, az ITER-t támogató és a DEMO-hoz szükséges fúziós alapanyagok, technológiák és a fúziós fizika kifejlesztésére irányuló kutatási és fejlesztési program kíséri. Ebben a programban az európai ipar, a fúziós energiával foglalkozó szövetségek és harmadik országok, nevezetesen az ITER-megállapodás részes felei vesznek részt.

Tevékenységek

1. Az ITER megvalósítása

Az ITER (mint nemzetközi kutatási infrastruktúra) közös megvalósításának tevékenységeit foglalja magában, nevezetesen a telephely előkészítését, az ITER szervezeti felépítését és az ITER-rel foglalkozó európai közös vállalkozás létrehozását, az igazgatást és a munkaerő-felvételt, az általános technikai és igazgatási támogatást, a felszerelések és berendezések felépítését és a projekt építés közbeni támogatását.

2. K+F az ITER működésének előkészítésében

Egy célzott, a fizika és a technológia területére összpontosító program hasznosítja majd a fúziós program megfelelő létesítményeit és forrásait, azaz a JET-et és más, létező vagy építés alatt álló mágneses plazmaösszetartó berendezéseket (tokamakok, sztellarátorok, RFP-k). Ez a program értékeli az ITER alaptermotechnológiáit, megerősíti az ITER projekt kiválasztásait, és kísérleti és elméleti tevékenységek segítségével előkészíti az ITER működését.

3. Technológiai tevékenységek a DEMO előkészítésében

Ezek a tevékenységek a fúziós anyagok és a fúzió lényeges technológiáinak, többek között az árnyékolásnak a lendületes kifejlesztésére és a DEMO-hoz szükséges anyagok minősítését végző nemzetközi fúziósanyag-besugárzó berendezés (IFMIF: International Fusion Materials Irradiation Facility) építésének előkészítésére létrehozott projektcsapat felállítását tartalmazzák. Magukban foglalják az anyagok besugárzásvizsgálatát és modellezését, a DEMO tervrajzaira vonatkozó tanulmányokat, valamint a fúziós energia biztonsági, környezeti és társadalmi-gazdasági vonatkozásainak tanulmányozását.

4. Hosszabb távú K+F tevékenységek

Ezek a tevékenységek a mágneses plazmaösszetartás javított, a fúziós erőművek számára potenciális előnyöket nyújtó (a W7-X stellarátor építésének befejezésére összpontosító) koncepciójának továbbfejlesztésére, a fúziós plazma viselkedésének mélyreható megértését célzó elméletre és modellezésre, valamint a tehetetlenségi összetartás területén folyó tagállami polgári kutatási tevékenységek folyamatos kapcsolattartás formájában megvalósuló koordinálására terjednek ki.

5. Emberi erőforrás, oktatás és képzés

Az ITER rövid és középtávú igényeire és a fúziós energia további fejlesztésére tekintettel folytatni kell a számban, a képességi területekkel, valamint a különösen a fúziós fizikával és a fúziós technológiával kapcsolatos magas képzettségi és tapasztalati szint szempontjából megfelelő munkaerő biztosítását célzó kezdeményezéseket.

6. Infrastruktúrák

A nemzetközi fúzióenergia kutatási projekt keretében épülő ITER építése az új, jelentős európai dimenzióval rendelkező kutatási infrastruktúrák részét képezi.

7. Technológiaátadási folyamatok

Az ITER-hez új és rugalmasabb szervezeti struktúrákra van szükség, amelyek lehetővé teszik az általa generált innovációs és technológiafejlesztési folyamat gördülékeny átadását az iparnak, hogy e kihívásokkal szembenézve az európai ipar versenyképesebbé váljon.

I.B. ATOMMAGHASADÁS ÉS SUGÁRVÉDELEM

Célkitűzés

Szilárd tudományos és műszaki alapok megteremtése a hosszú élettartamú radioaktív hulladékok biztonságosabb kezelésére vonatkozó gyakorlati fejlesztések felgyorsítása érdekében, különösen a biztonsági teljesítmény, a forrás- és költséghatékonyság javítása, valamint az ember és a környezet ionizáló sugárzás elleni védelme erős és társadalmilag elfogadott rendszerének biztosítása.

Indokolás

Az atomenergia jelenleg az Európai Unióban összesen fogyasztott villamos energia egyharmadát fedezi, és a legjelentősebb alap villamosenergia-forrást képezi, amely – mivel az atomerőmű működése során nem bocsát ki szén-dioxidot – az éghajlatváltozás és Európa importált energiahordozóktól való függősége elleni küzdelem eszközeiről folyó vita fontos eleme. Az európai nukleáris ágazatot egészében véve a csúcstechnológia jellemzi, és magas képesítést igénylő munkahelyeket teremt több százezer ember számára. A még fejlettebb nukleáris technológia pedig jelentős javulást ígérhet a hatékonyság és a források felhasználása terén, a jelenlegi technológiákhoz képest még magasabb biztonsági szint biztosítása és kevesebb hulladék termelése mellett.

Az atomenergia azonban jelentős aggodalmakat is kelt, amelyek befolyásolják ezen energiaforrásnak az EU-ban megvalósuló további felhasználását. További erőfeszítésekre van szükség a Közöségi kiemelkedő biztonsági eredményeinek folyamatos biztosításához, és a sugárzás elleni védelem továbbra is kiemelt terület. Kulcsfontosságú kérdés a reaktorok működési biztonsága és a hosszú élettartamú hulladék kezelése, amelyekre műszaki szinten folyamatos munkával igyekeznek megoldást találni, de amelyhez hasonló politikai és társadalmi ráfordításra is szükség van. A radioaktivitás mindenfajta, mind az ipar, mind a gyógyászat egész területén való felhasználása során a legfontosabb szempont az ember és a környezet védelme. Valamennyi itt megcélzott tematikus terület esetében elsődleges fontosságú szempont a nagyfokú biztonság

biztosítása. Hasonlóképpen, a nukleáris tudomány és technika egész területén világosan azonosíthatóak a kutatási infrastruktúrák és a szakértelem megléte vonatkozásában fennálló szükségletek. Ezenkívül az egyes technikai területeket kulcsfontosságú, több területet érintő kérdések kötik össze, úgymint a nukleáris üzemanyagciklus, az aktinidák kémiai, a kockázatelemzés és a biztonságértékelés, sőt társadalmi és a kormányzásra vonatkozó kérdések is.

A kutatás ugyanakkor az új tudományos és technológiai lehetőségek feltárásához, valamint a keretprogram során felmerülő új szakpolitikai igények rugalmas kezeléséhez is szükséges.

Tevékenységek

1. A radioaktív hulladék kezelése

A kiégett üzemanyag és a hosszú élettartamú radioaktív hulladék mélységi geológiai elhelyezésének megvalósításával kapcsolatos valamennyi további kulcsfontosságú szempontra irányuló kutatási és fejlesztési tevékenységek, és amennyiben szükséges, a technológiákra és a biztonságra vonatkozó demonstrációs tevékenységek, valamint a közös európai álláspont kialakításának alátámasztása a hulladék kezeléséhez és elhelyezéséhez kapcsolódó fő kérdésekben. A szétválasztásra és a transzmutációra és/vagy egyéb, az elhelyezésre váró hulladék mennyiségének és/vagy veszélyességének csökkentését célzó koncepciókra irányuló kutatás.

2. Reaktorrendszerek

A létező reaktorrendszerek valamennyi megfelelő típusának (beleértve az üzemanyagciklus berendezéseit) további biztonságos működését alátámasztó kutatás, figyelembe véve az új kihívásokat, mint az élettartam meghosszabbítása és az új, fejlett biztonságértékelő módszerek létrehozása (mind műszaki szempontból, mind az emberi tényező vonatkozásában), a súlyos balesetekkel kapcsolatban is, valamint az Unióban már elért magasszintű biztonsági követelmények fenntartásával a rövid és középtávon megjelenő reaktorrendszerek lehetőségeit, és biztonsági, valamint hulladékkezelési szempontból történő értékelését célzó kutatás, továbbá a radioaktív hulladék hosszú távú kezelésének jelentős javítása.

3. Sugárvédelem

Különösen a gyógyászati célú felhasználásra, a kis dózisokból eredő kockázatra és a balesetek kezelésére irányuló kutatás egy erős, kiegyensúlyozott és társadalmilag elfogadható védelmi rendszer tudományos alapjainak biztosítása érdekében, amely nem korlátozza indokolatlan mértékben az ionizáló sugárzás hasznos és széleskörű gyógyászati és ipari felhasználását. A nukleáris és radiológiai terrorizmus, valamint a nukleáris anyagok jogellenes felhasználása hatásának minimálisra csökkentésére irányuló kutatás.

4. Infrastruktúrák

Az európai nukleáris ágazatban a technikai eredmények, az innováció és a biztonság magas szintjének fenntartásához szükséges kutatási infrastruktúrák – mint például anyagvizsgálati létesítmények, felszín alatti kutatólaboratóriumok, sugárbiológiai létesítmények és szövetbankok – rendelkezésre állásának és együttműködésének támogatása.

5. Humán erőforrás, mobilitás és képzés

A tudományos szakértelem és munkaerő-kapacitás megtartásának és továbbfejlesztésének támogatása (például közös képzési tevékenységek révén) annak biztosítása érdekében, hogy a nukleáris ágazatban hosszú távon megfelelően képzett kutatók, mérnökök és alkalmazottak álljanak rendelkezésre.

II. A KÖZÖS KUTATÓKÖZPONT (KKK) NUKLEÁRIS TEVÉKENYSÉGEI

Célkitűzés

A Közösség politikai döntéshozatali folyamatához ügyfélközpontú tudományos és műszaki támogatás nyújtása nukleáris területen, a meglévő politikák végrehajtásához és nyomon követéséhez nyújtott támogatás biztosításával, az új szakpolitikai igényekre való rugalmas reagálás mellett.

Indokolás

A KKK támogatja az európai energiaellátási stratégia célkitűzéseit, különösen a kiotói célkitűzések elérésének elősegítése érdekében. A Közösség elismert szakértelemmel rendelkezik a nukleáris technológia számos területén, aminek szilárd alapját az e területen elért múltbeli sikerek képezik. A KKK hasznossága a közösségi politikák támogatásában és a nukleáris kutatás új irányvonalaihoz való hozzájárulásában az általa képviselt tudományos szakértelemnek és a nemzetközi tudományos közösségbe való integrálódásának, valamint az egyéb kutatóközpontokkal való együttműködésének és az ismeretek terjesztésének köszönhető. A KKK rendelkezik az elismerésre méltó tudományos és műszaki munkavégzéshez szükséges hozzáértő munkaerővel és csúcstechnológiai berendezésekkel, és célja, hogy tudományos és technikai munkájának minősége által az európai kutatást az élmezőnyben tartsa. A Közös Kutatóközpont támogatja az alapszakképzettség és -szakértelem jövőbeni fenntartását célzó közösségi politikát azáltal, hogy hozzáférést ad infrastruktúráihoz más kutatók számára, hogy fiatal tudósokat képez és elősegíti mobilitásukat, és ezáltal fenntartja a nukleáris know-how-t Európában. Új igény merült fel különösen a külkapcsolatokhoz és a biztonsághoz kapcsolódó politikák területén. Ezekben az esetekben belső és biztos információra, elemzésre és rendszerekre van szükség, amelyeket nem mindig lehet a piacon beszerezni.

A KKK nukleáris tevékenységeinek célja a K+F-követelményeknek való megfelelés mind a Bizottság, mind a tagállamok támogatása érdekében. E program célja tudás kifejlesztése és összegyűjtése a nukleáris energiatermelésről, annak biztonságáról és megbízhatóságáról, fenntarthatóságáról és ellenőrzéséről, veszélyeiről és kihívásairól, többek között az innovatív és jövőbeni rendszerek értékeléséről folyó vitához való hozzájárulás.

Tevékenységek

A KKK-tevékenységek a következőkre összpontosítanak:

1. A nukleáris hulladék kezelése és a környezeti hatás, amelynek célja a nukleáris üzemanyag folyamatainak megértése az energia termelésétől a hulladék elhelyezéséig, és a nagy aktivitású nukleáris hulladék kezelésére hatékony megoldások kidolgozása a két fő lehetőség mentén (közvetlen elhelyezés vagy szétválasztás és transzmutáció). Olyan tevékenységeket kell kidolgozni, amelyek növelik a tudásalapot és javítják a hosszú élettartamú radioaktív hulladékok feldolgozásának vagy kondicionálásának eljárásait, és elősegítik az aktinidákra vonatkozó alapkutatást.
2. Nukleáris biztonság: a létező és az új üzemanyagciklusokra, és mind a nyugati, mind az orosz reaktortípusok reaktorbiztonságára, valamint új reaktortervekre irányuló kutatás. Ezenkívül a KKK hozzájárul a IV. Generációs Nemzetközi Fórum (Generation IV International Forum) munkájához és koordinálja az európai részvételt ezen K+F-kezdményezésben, amelyben a világ legjobb kutatási szervezetei vesznek részt. A KKK az e területen folyó kutatást összefogó szervként működik, melynek célja, hogy biztosítsa a GIF-hez való minőségi európai hozzájárulást. A KKK kizárólag azon területekhez fog hozzájárulni, amelyek javítják az innovatív üzemanyagciklusok biztonsági és biztosítéki szempontjait, különös tekintettel az új üzemanyagok jellemzésére, vizsgálatára és elemzésére; a biztonsági és minőségi célok, biztonsági követelmények fejlesztésére a rendszerek továbbfejlesztett értékelési módszereinek kidolgozására.
3. Nukleáris fizikai védelem: a Közösség kötelezettségei teljesítésének támogatása, különösen az üzemanyagciklus lezárására hangsúlyt fektető üzemanyagciklus-létesítmények ellenőrzése, a környezet radioaktivitásának nyomon követése vagy a kiegészítő jegyzőkönyv és az integrált biztosítéki rendszerek végrehajtása, valamint a nukleáris és radioaktív anyagoknak az illegális kereskedelemmel összefüggő eltérítésének megelőzése.

Ezen túlmenően a KKK megkönnyíti az európai energiaigény kielégítéséhez szükséges energia megfelelő összetételével (köztük a megújuló energiaforrásokkal és az atomenergiával) kapcsolatos tényeken alapuló vitát, és a kellő ismeretek birtokában megvalósítandó döntéshozatalt.

II. MELLÉKLET

FINANSZÍROZÁSI RENDSZEREK

A hetedik keretprogram végrehajtására megállapított részvételi szabályok szerint a Közösség finanszírozási rendszerek sorozatán keresztül támogatja a kutatási és technológiafejlesztési tevékenységeket, beleértve az egyedi programokban meghatározott demonstrációs tevékenységeket. E rendszerek felhasználása vagy önmagukban, vagy más finanszírozási rendszerekkel kombinációban történik, a hetedik keretprogram során végrehajtott fellépések különböző kategóriáinak finanszírozása érdekében.

1. FINANSZÍROZÁSI RENDSZEREK A FÚZIÓS ENERGIA TERÜLETÉN

A fúziós energiára irányuló kutatási tevékenységek sajátos jellege különleges rendelkezések végrehajtását teszi szükségessé. A pénzügyi támogatást a következő dokumentumokban meghatározott eljárások alapján végrehajtott tevékenységekre nyújtják:

- 1.1. a Bizottság és a tagállamok, vagy teljes jogú társult tagként részt vevő harmadik országok, vagy a tagállamok vagy teljes jogú társult tagként részt vevő harmadik országok jogalanyai közötti társulási szerződések, amelyek a Szerződés 10. cikke értelmében a fúziós energiára irányuló közösségi kutatási program egy részének végrehajtásáról rendelkeznek;
- 1.2. az Európai Fúziós Fejlesztési Megállapodás (EFDA), a Bizottság és a tagállamokban, valamint a társult országokban lévő, vagy azok nevében eljáró szervezetek között létrejött többoldalú megállapodás, amely többek között a társult szervezetekben és az iparban a fúziós technológia, a JET-létesítmények használata és a nemzetközi együttműködéshez való európai hozzájárulás területén folytatott további kutatásokhoz biztosít keretet;
- 1.3. az ITER-rel foglalkozó európai közös vállalkozás, a Szerződés 45–51. cikke alapján;
- 1.4. a fúziós energiára irányuló kutatási és fejlesztési tevékenységekre vonatkozó, az Euratom és harmadik országok közötti nemzetközi megállapodások, különösen az ITER-megállapodás;
- 1.5. bármely más többoldalú megállapodás, amely a Közösség és a társult szervezetek között jött létre, különösen a személyzet mobilitásáról szóló megállapodás;
- 1.6. a fúziós energiára irányuló kutatást előmozdító vagy az ahhoz hozzájáruló, költségmegosztáson alapuló fellépések a tagállamok vagy a hetedik keretprogramhoz társult, társulási szerződéses kapcsolatban nem álló országok testületei körében.

A fenti tevékenységeken kívül a humán erőforrások és a tudományos ösztöndíjak előmozdítását és fejlesztését célzó fellépések, integrált infrastruktúrához kapcsolódó kezdeményezések, valamint egyedi támogatási fellépések valósíthatók meg, különösen a fúzióenergia-kutatás koordinálásához, az e tevékenységeket támogató felmérések végzéséhez, kiadványok támogatásához, információcserehez; valamint a technológia-átadás előmozdítását célzó képzéshez.

2. FINANSZÍROZÁSI RENDSZEREK MÁS TERÜLETEKEN

A hetedik keretprogramhoz tartozó egyéb, a fúziós energia területén kívüli területeken megvalósuló tevékenységek támogatása finanszírozási rendszerek sorozatán keresztül valósul meg. E rendszerek felhasználása vagy önmagukban, vagy más finanszírozási rendszerekkel kombinálva történik, a hetedik keretprogram során végrehajtott fellépések különböző kategóriáinak finanszírozása érdekében.

Az egyedi programokra, munkaprogramokra és ajánlattételi felhívásokra vonatkozó határozatokban – ahogyan és amikor helyénvaló – utalni kell a következőkre:

- a különböző fellépés-kategóriák finanszírozására használt rendszer(ek) típusa(i),
- azoknak a résztvevőknek a kategóriái (pl. kutatási szervezetek, egyetemek, ipar, hatóságok), amelyek ezekből részesülhetnek,
- az egyes rendszereken keresztül finanszírozható tevékenységek típusai (kutatás, fejlesztés, demonstráció, képzés, ismeretterjesztés, tudásátadás és egyéb kapcsolódó tevékenységek).

Amennyiben lehetséges különböző finanszírozási rendszerek használata, a munkaprogramok meghatározhatják azt a finanszírozási rendszert, amelyet használni kell azzal a témával kapcsolatban, amelyre ajánlatokat várnak.

A finanszírozási rendszerek a következők:

a) Az elsősorban az ajánlattételi felhívások alapján megvalósuló fellépések támogatása:

1. Együttműködésen alapuló projektek

A különböző országok résztvevőiből álló konzorciumok által végrehajtott kutatási projektek támogatása, amelyeknek célja a kutatáshoz új ismeretek, új technológia, termékek vagy közös források fejlesztése. A projektek mérete, alkalmazási köre és belső szervezete kutatási területtől és témától függően változhat. A projektek a kis- és középméretű célzott kutatási fellépésektől a nagyobb, egy meghatározott célkitűzés elérése érdekében jelentős mennyiségű forrást mozgósító integráló projektekig terjedhetnek.

2. Kiválósági hálózatok

Adott területen belüli tevékenységeiket integráló több kutatószervezet által végrehajtott olyan közös kutatóprogramok támogatása, amelyeket a kutatócsoportok hosszabb távú együttműködés keretében valósítanak meg. E közös programok végrehajtása a forrásaik és tevékenységeik egy részét integráló szervezetek hivatalos kötelezettségvállalását teszi szükségessé.

3. Koordinációs és támogatási fellépések

A kutatás koordinálását vagy támogatását célzó tevékenységek (hálózatok kiépítése, cserék, tanulmányok, konferenciák stb.) támogatása. Ezek a fellépések az ajánlattételi felhíváson kívül egyéb eszközökkel is végrehajthatók.

4. A humán erőforrásokat és a mobilitást támogató és fejlesztő fellépések

A kutatók képzésének és karrierfejlesztésének támogatása.

b) A Bizottság javaslatán alapuló tanácsi határozatok alapján végrehajtott fellépések támogatásához a Közösség pénzügyi támogatást nyújt a több forrásból finanszírozott nagyszabású kezdeményezésekhez:

- a Szerződés 45–51. cikkében meghatározott eljárások és rendelkezések alapján megvalósított közös vállalkozásokhoz nyújtott közösségi pénzügyi hozzájárulás,
- közösségi pénzügyi hozzájárulás európai érdekeltségű új infrastruktúrák kifejlesztésére.

A Közösség a vállalkozások, a kutatóközpontok és egyetemek részvételi szabályai tekintetében elfogadandó szabályozás rendelkezéseinek, a vonatkozó állami támogatási eszközökkel kapcsolatos szabályoknak, különösen a kutatás és fejlesztés állami támogatásához biztosított közösségi keretszabályoknak, továbbá az e területen érvényes nemzetközi szabályoknak megfelelően alkalmazza a finanszírozási rendszereket. E nemzetközi keretnek megfelelően az e program szerinti pénzügyi hozzájárulás mértékét és formáját eseti alapon szabályozhatóvá kell tenni, különösen, ha más közsférabeli támogatás is rendelkezésre áll, ideértve a közösségi finanszírozás más forrásait is, mint például az Európai Beruházási Bankot (EBB).

Valamely fejlődésben lemaradt régióban (konvergenciaregiók⁽¹⁾) és a legkülső régiók) létrehozott közvetett fellépés résztvevői esetében – amikor lehetséges és helyénvaló – a strukturális alapokból kiegészítő finanszírozási lehetőségek mobilizálására kerül sor.

3. KÖZVETLEN FELLÉPÉSEK – KÖZÖS KUTATÓKÖZPONT

A Közösség a Közös Kutatóközpont által végrehajtott, közvetlen fellépéseknek nevezett tevékenységeket valósít meg.

⁽¹⁾ A konvergenciaregiók az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról szóló, 2006. július 11-i 1083/2006/EK tanácsi rendelet (HL L 210., 2006.7.31., 25. o.) 5. cikkében meghatározott régiók. Ez magában foglalja a „konvergencia” célkitűzés címén támogatható régiókat és a Kohéziós Alapból történő finanszírozásra jogosult régiókat.